

UNIVERZITA KARLOVA
FILOZOFICKÁ FAKULTA

Studijní program (obor): Filozofie

AUTOREFERÁT (TEZE) DISERTAČNÍ PRÁCE

Petr PRÁŠEK

DĚNÍ EXISTENCE

Esej o současné fenomenologii

THE BECOMING-OTHER OF THE EXISTENCE

Essay on Contemporary Phenomenology

Vedoucí práce: **prof. Miroslav PETŘÍČEK**

Konzultant práce: **prof. Renaud BARBARAS**

2019

Autoreferát

Děni existence, esej o současné fenomenologii, je současně systematická i historická fenomenologická studie. Jejím cílem je – prostřednictvím volby systematického problému děni existence jako hlavního tématu – na pozadí jediného fenomenologického pole představit a konfrontovat pět význačných představitelů současné fenomenologie ve Francii: Henriho Maldineye, Clauda Romana, Jeana-Luca Mariona, Renauda Barbarase a Marca Richira.

Studie vstupuje do fenomenologie spolu s Edmundem Husserlem. První kapitola ukazuje, že klasická fenomenologie nedisponuje adekvátními prostředky k tematizaci událostního rysu jevení, jež stojí v centru pozornosti současné fenomenologie. Husserlova eidetika, stojící na stabilní půdě transcendentálního *ego*, které každé děni ve smyslu stávání-se-jiným mění na stávání-se-stejným (intencionální vědomí, stabilní póly korelace, podstaty atd. – to vše jsou podoby Stejného), se rozvíjí nezávisle na herakleitovském toku reálné (nikoli každé možné) zkušenosti.

Cesta k fenomenologii tohoto vždy singulárního toku zkušenosti je dlážděna několika klíčovými originálními pojmy dvou generací po-husserlovských autorů: Martin Heidegger, Erwin Straus, Maurice Merleau-Ponty, Jan Patočka, Emmanuel Lévinas. Těmto pojmům se věnuje druhá kapitola, jejímž cílem není detailně vykládat všechny tyto autory, nýbrž vyjmenovat základní podmínky fenomenologie děni: způsob bytí fenomenologického subjektu je bytí-ve-světě (Heidegger), které je vtělené (Straus, Merleau-Ponty), pohybuje se ve světě (Patočka), z něhož jako do značné míry autonomní jednotka žije (Lévinas) a v němž se setkává s transcendencí nového typu, jejímž příkladem par excellence je setkání s tváří druhého (Lévinas).

Samo pole současné fenomenologie, hlavní téma disertační práce, následně začínáme konstruovat – vedeni zmíněnými body – spolu s Henrim Maldineyem, jehož dílo je ukázkovou syntézou díla všech výše vyjmenovaných autorů. Maldiney si stanovil úkol zavést do Heideggerova pobytu „patický moment“, jehož prvotní podobou – jak ukázali Straus a Merleau-Ponty – je pociťování jakožto původní komunikace pociťujícího subjektu a smyslového světa. Člověk ovšem není jen živou pociťující bytostí setkávající se se svým okolím, ale existuje, a tak každá větší vitální krize je zároveň i krizí existenciální, trhlinou v bytí-ve-světě. V pociťování se totiž existující otevírá transcendenci Lévinasova typu, která je silnější než transcendence Heideggerova rozvrhu. Touto trhlinou převracující celek existence je událost, singularita, kterou nelze očekávat, kterou nepředchází žádné *a priori*,

neboť nepochází z Ničeho. Vzhledem k tomu jsou událost i existence charakterizovány jako „transpossibilní“, tj. jsoucí mimo veškerou možnost: transpossibilita (otevřenost existence událostem) a transpossibilita (neustálé rekonfigurování existenciálních možností) jsou dvěma novými existenciály doplňujícími Heideggerův výčet. Událost je přechodem z Ničeho do bytí a existující je charakterizován svou otevřeností události, jejímž místem, místem setkání s transcendentí, je Otevřeno (Ouvvert), kde dochází k přeměně Ničeho na nové existenciální možnosti existujícího, kde se rodí nový svět, z něhož si existující rozumí. Je to právě v Otevřenu, tj. v místě, kterým pozdní Heidegger charakterizuje *Ereignis*, kde dochází ke společnému zrodu bytí a myšlení.

Claude Romano, který na Maldineye navazuje, ovšem tvrdí, že Maldiney je až příliš poplatný Heideggerově analytice pobytu, což mu neumožňuje uchopit celou specifickou prvního fenoménu fenomenologie, jímž je událost. Jestliže událost transcenduje moci-být, pak nestačí do pobytu zavést onen „patický moment“ – existenci je zapotřebí myslet nově, a to zcela na základě křehkosti existujícího vůči události. Pobyt tak primárně není podmíněn smrtí, ale spíše narozením, „nepřevzatelnou“ pra-událostí, která jej otevírá všem ostatním, která stanovuje původní opoždění existujícího za děním a tím jej mění na stávajícího se (advenant). Hlavním tématem Romanovy fenomenologie je právě existence, která je neschopna totalizace vzhledem k horizontu smrti; jde mu o osvětlení podstatných rysů existence, o fenomenologický popis toho, jak si stávající se rozumí na základě toho, co se mu přihází. Vzhledem k tomu, že je tato transformace existence v každé události neredukovatelná na pouhou změnu nitrosvětského faktu, Romanova událostní hermeneutika vyúsťuje v hermeneutiku temporální. Jejím výsledkem je zejména to, že samým základem otevřenosti událostem je tzv. transcendentální paměť. Je to totiž právě tato paměť, jež je jakýmsi skladováním událostí, které zabraňuje jejich opakování a tím stávajícího se uschopňuje k tomu, aby byl otevřen událostem novým. Je-li tedy hlavním tématem disertační práce dění existence, je třeba se zabývat pojmem transcendentální paměti. Jenže jak tento pojem, tak pojem narození, který by dále mohl osvětlit dění existence, se nacházejí na samých hranicích Romanova událostního empirismu: Romana zajímá to, jak se v události rodí existující spolu se světem, jak se existence děje, a nikoli podmínky tohoto dění. Zde se ale musíme ptát: Lze opravdu myslet existujícího pouze z události? Nebylo by zapotřebí jej po vzoru Lévinase chápat jako do jisté míry autonomní pól fenomenologické korelace, který nelze redukovat na to, co se mu přihází? Není tato „autonomie“ implikována právě v pojmu transcendentální paměti, kterou je nutno chápat jako mez událostního dění? Pokud chceme na tyto i jiné otázky

odpovědět, je nutné zapojit do diskuse i ty autory, kteří promýšlejí existenci nikoli čistě z události, ale tematizují i to, co je limitem událostního dění – a tím je vlastní lidská konečnost.

Jean-Luc Marion se podobně jako Romano pokouší myslet existujícího z jeho vztahu k nekonečnu, tj. z jeho vztahu k absolutní dávání smyslu (v události), současně s tím ovšem klade důraz na to, že jeho adonné je mezi tohoto dávání. Existující je definován čistě na základě toho, co se dává, čímž je maximálně osvobozený fenomén, fenomén osvobozený od všech podmínek možné zkušenosti, kterému Marion říká satureovaný. Jeho hermeneutika má ale oproti té Romanově ještě druhou fázi: adonné to, co se dává, přeměňuje na to, co se ukazuje konečnému intencionálnímu vědomí. Existující tak podle Mariona není pouze opožděn za dáváním (událostmi), které ho přesto definují, ale je navíc konečným vědomím stavějícím se proti procesu dávání, což se dosvědčuje zejména tím, že může dávání opustit, tj. vždy je schopen nechat ukazovat se jen část toho, co se dává. Odtud i jiná definice události, než nalezneme u Romana: událost je jednak Romanův první fenomén, událost zasahující jednotlivou existenci či kolektiv a převracející celek jejich možností, ale současně s tím (a především) je událostí každý fenomén jako to, co se jeví konečnému vědomí, které je jakožto adonné schopno vyjevovat svět na základě dávání.

Pokud se ovšem pokoušíme myslet existujícího jako limit dávání, nacházíme se na samé hranici fenomenologie dávání i fenomenologie vůbec: je totiž pra-faktem fenomenologie, že subjekt je příjemcem dávání a zároveň jeho mezí. Jestliže se ale zabýváme děním lidské existence, popisem jeho fenomenologické podstaty, pak je to, co existujícího od dávajícího se světa radikálně separuje, a přece to neruší jejich vzájemnou příslušnost, nutno zkoumat, byť se tím posuneme do oblasti fenomenologické metafyziky, v níž se pohybují Barbaras s Richirem.

Barbaras si klade otázku po způsobu bytí konečného subjektu, který je otevřen událostem či dáváním světa, a přesto jej na tuto otevřenost nelze redukovat. Jeho touha je subjektem žijícím ze světa, a přesto od něj radikálně odděleným, a tedy nutně subjektem nikdy nekončícího pohybu směrem ke světu. To znamená, že subjekt není čistě pasivní příjemce dávání. Aby se mu mohly dít události, je zapotřebí alespoň minimální aktivita, což je právě pohyb pociťujícího subjektu, jímž se tento subjekt noří do hloubky smyslového světa. To je podmínka ukazování věcí: nikoli Husserlova konstituce na poli transcendentálního *ego*, ale pohyb v hloubce světa, který syntetizuje všechny jevy náležející k hloubce věcí smyslového světa. Vlastním konstituentem zkušenosti je tak vlastně svět, totiž

jeho pra-pohyb, na němž subjekt jako touha svým vlastním pohybem participuje. Co ale neustále pohání tento pohyb směrem ke světu, který je předpokladem toho, že se nám dějí události, které nás mění? Barbaras odpovídá: jakkoli touha na pra-pohybu světa participuje, je od něj radikálně oddělena, a to pohybem v rámci tohoto pohybu, jímž je nutně metafyzická pra-událost. Jinými slovy: subjekt není jen touhou, aktivním příjemcem dávání, ale rovněž je to konečné vědomí, jež se staví proti světu, objektivuje jej, a to kvůli tomu, že vždy již došlo k pra-události, která z něj udělala centrum jevení, Marionův limit dávání.

Konfrontace s Richirovým pojmem „momentu“ vznešena nám nicméně ukázala, že pro pojmenování separace subjektu od světa je pojem pra-události nevhodný: pra-událost, podobně jako Romanovo „narození“, je totiž pojem neoddělitelný od dění, od pra-pohybu světa, v němž se událost vždy již stala a stále ještě je na příchodu. To znamená, že separaci nelze myslet odděleně od pra-pohybu, a tak není možné hovořit o pra-události jakožto pohybu v pra-pohybu světa. Pohyb touhy, dění světa, je korelativní s tím, co Richir označuje jako nekonečný únik absolutní transcendence světa. Separace se fenomenologicky „nejeví“ jinak než jako nekonečná aspirace touhy, tj. jako vlastní dění a nikoli jako „bodová“ událost. Tím se však nevracíme k Romanovu empirismu – jak by se na první pohled mohlo zdát –, v němž byl subjekt myšlen z transcendence světa (událostí), jako opožděný příjemce toho, co se samo ze sebe stává či dává. Touha jako nekonečná aspirace totiž svět jednou provždy ztratila, čímž se utvořil vztah, jež se nachází v základu fenomenologie dění, tj. vztah mezi konečným subjektem setkávajícím se s nedosažitelnou transcendencí světa. Jen tato kombinace dvou do značné míry autonomních pólů fenomenologické korelace (separovaný subjekt – transcendentní svět) dostatečně vysvětluje to, jak se existence děje, jak se v setkání s transcendencí stává-jinou.

Všechny hlavní rysy tohoto jediného fenomenálního pole dění existence, které se v průběhu práce rýsovaly postupně, jsou nakonec představeny synteticky, což umožní zahlédnout některé úkoly pro současnou fenomenologickou analýzu, a to včetně problému, který byl prvořadý pro Husserla: problému fenomenologické etiky. Nepřestává-li být Husserlem diagnostikovaná krize aktuální a nacházíme-li v současné fenomenologii novou absolutní instanci smyslu (dávající se či dějící se transcendence světa), pak existuje jediná možnost, jak se krizi vyhnout: nekonečný podnik snahy o fenomenologický život v časoprostorovém světě, nekonečný podnik kladení následující otázky: Jak může být bytost oddělená (intencionální, pojmová, objektivující) a současně ke světu náležející (skrže

Barbarasův pocit, Marionův saturovaný názor, Richirovu fantazii, anebo skrze Maldineyovu a Romanovu otevřenost událostem) hodna událostí, které se jí dějí?

Použitá literatura

- C. Abettan, « L'événement et l'historicité de l'existant chez Heidegger et Maldiney », in : *Alter*, No. 23, 2015, pp. 275-290.
- R. Alexander, *Phénoménologie de l'espace-temps chez Marc Richir*, Millon, Grenoble 2013.
- G. Bachelard, *La poétique de la rêverie*, Presses Universitaire de France, Paris 1989.
- R. Barbaras, « De l'Introduction à une phénoménologie de la vie à la Dynamique de la manifestation », in : *Nouvelles phénoménologies en France*, Ch. Sommer (éd.), Hermann, Paris 2014, pp. 127-136.
- R. Barbaras, *Dynamique de la manifestation*, Vrin, Paris 2013.
- R. Barbaras, *Introduction à la philosophie de Husserl*, Chatou, Paris 2008.
- R. Barbaras, *Introduction à une phénoménologie de la vie*, Vrin, Paris 2008.
- R. Barbaras, *La perception. Essai sur le sensible*, Vrin, Paris 2009.
- R. Barbaras, *La vie lacunaire*, Vrin, Paris 2011.
- R. Barbaras, *Le désir et la distance*, Vrin, Paris 1999.
- R. Barbaras, *Le désir et le monde*, Hermann, Paris 2016.
- R. Barbaras, « L'essence de la réceptivité : transpassibilité ou désir », in : H. Maldiney et al., *Maldiney, une singulière présence*, Les Belles Lettres, Paris 2014, pp. 15-31.
- R. Barbaras, *Métaphysique du sentiment*, Cerf, Paris 2016.
- R. Barbaras, « Préface », in : F. Jacquet, *Patočka, une phénoménologie de la naissance*, CNRS, Paris 2016, pp. I-XI.
- M. de Beistegui, « Toward a Phenomenology of Difference? », in : *Research in Phenomenology*, No. 30, 2000, pp. 54-70.
- J. Benoist, *Le bruit du sensible*, Cerf, Paris 2013.
- J. Benoist, « Le tournant théologique », in : J. Benoist, *L'idée de phénoménologie*, Beauchesne, Paris 2001, pp. 81-103.
- J. Benoist, « Qu'est-ce qui est donné ? La pensée et l'événement », in : *L'idée de phénoménologie*, Beauchesne, Paris 2001, pp. 45-79.
- M. Bernard, M. Cochereau, T. Maurice, « Introduction. Phénoménologie et politique : perspectives de recherche », in : *Études Phénoménologiques/Phenomenological Studies*, No. 3, 2019, pp. 1-12.
- R. Bernet, *Force – Pulsion – Désir, Une autre philosophie de la psychanalyse*, Vrin, Paris 2013.

- R. Bernet, I. Kern et E. Marbach, *An introduction to Husserlian Phenomenology*, Northwestern University Press, Evanston 1993.
- É. Bimbenet, « Le seul absolu, c'est la phénoménalité même », in : *Nouvelles phénoménologies en France*, Ch. Sommer (éd.), Hermann, Paris 2014, pp. 136-143.
- L. R. Bryant, « The Ethics of the Event: Deleuze and Ethics without arché », in : *Deleuze and Ethics*, N. Jun et D. W. Smith (éds.), Edinburgh University Press, Edinburgh 2011, pp. 21-43.
- J. Čapek, « Personal identity and the otherness of one's own body », in : *Continental Philosophy Review*, published online, le 26 avril 2019.
- J. P. Carriero, *Between two worlds, a reading of Descartes's Meditations*, Princeton University Press, Princeton and Oxford 2009.
- K.-S. Choi, « Husserl and Deleuze: Edmund Husserl's and Gilles Deleuze's contribution to transcendental-phenomenological 'regional studies' », in : *Idealistic Studies*, No. 2-3, 2013, pp. 265-288.
- J.-L. Chrétien, « Introduction aux "Œuvres philosophiques" », in : H. Maldiney, *Regard, parole, espace*, Paris, Cerf 2012, pp. 7-29.
- F. Dastur, « Phénoménologie de la surprise : horizon, projection et événement », in : *Alter*, No. 24, 2016, pp. 31-46.
- G. Deleuze, *Cinéma 2. L'Image-Temps*, Éditions de Minuit, Paris 1985.
- G. Deleuze, *Deux Régimes de fous. Textes et entretiens 1975-1995*, D. Lapoujade (éd.), Éditions de Minuit, Paris 2003.
- G. Deleuze, *Dialogues*, avec C. Parnet, Flammarion, Paris 1996.
- G. Deleuze, *Différence et répétition*, Presses Universitaires de France, Paris 2003.
- G. Deleuze, *Foucault*, Éditions de Minuit, Paris 2004.
- G. Deleuze, *Logique du sens*, Éditions de Minuit, Paris 1969.
- G. Deleuze, *Pourparlers (1972-1990)*, Éditions de Minuit, Paris 1990.
- G. Deleuze, F. Guattari, *L'Anti-Œdipe. Capitalisme et schizophrénie*, Éditions de Minuit, Paris 1972.
- G. Deleuze, F. Guattari, *Mille Plateaux*, Éditions de Minuit, Paris 1980.
- G. Deleuze, F. Guattari, *Qu'est-ce que la philosophie ?*, Éditions de Minuit, Paris 1991.
- J. Derrida, « "Genèse et structure" et la phénoménologie », in : J. Derrida, *Écriture et la différence*, Seuil, Paris 1967.
- J. Derrida, *La voix et le phénomène*, Presses Universitaires de France, Paris 2007.

- J. Derrida, « Mes chances. Au rendez-vous de quelques stéréophonies épicuriennes », in : *Tijdschrift voor filosofie*, Leuven, Peeters, No. 1, 1983, pp. 3-40.
- R. Descartes, *Œuvre philosophiques, Tome II – 1638-1642*, Éditions Classiques Garnier, Paris 2010.
- T. R. Dika, W. Hackett, C. Romano, « Les concepts fondamentaux de la phénoménologie, entretien avec Claude Romano », in : *Journal of French and Francophone Philosophy – Revue de la philosophie française et de langue française*, No. 2, 2012, pp. 173-202.
- J. Donohoe, *Husserl on Ethics and Intersubjectivity. From static to Genetic Phenomenology*, University of Toronto Press, Toronto 2016.
- É. Escoubas, « Henri Maldiney », in : *Introduction à la phénoménologie contemporaine*, P. Cabestan (éd.), Paris, Ellipses 2006, pp. 69-82.
- F. Forestier, *La phénoménologie génétique de Marc Richir*, Springer, Heidelberg, New York, Dordrecht, London 2015.
- D. Franck, « Au-delà de la phénoménologie », in : D. Franck, *Dramatique des phénomènes*, Presses Universitaires de France, Paris 2001, pp. 105-123.
- D. Franck, « L'être et le vivant », in : D. Franck, *Dramatique des phénomènes*, Presses Universitaires de France, Paris 2001, pp. 35-55.
- H. Gondek, L. Tengelyi, *Neue Phänomenologie in Frankreich*, Suhrkamp, Berlin 2011.
- J. de Gramont, « Portrait(s) de Jean-Luc Marion », in : *Nouvelles phénoménologies en France*, Ch. Sommer (éd.), Hermann, Paris 2014, pp. 205-213.
- J. Havlíček, « Běh a chůze », in : *revue B*, No. 2, 2016, pp. 100-101.
- J. Havlíček, « Běh a melancholie », in : *revue B*, No. 5, 2018, pp. 159-161.
- J. Havlíček, « Dlouhý běh Alstatha Fulthora », in : *revue B*, No. 3, 2016, pp. 127-129.
- M. Heidegger, *Être et temps*, traduit par F. Vezin, Gallimard, Paris, 1986.
- M. Heidegger, « La chose », in : M. Heidegger, *Essais et conférences*, traduit par A. Préau, Gallimard, Paris 1958.
- M. Heidegger, « La fin de la philosophie et la tâche de la pensée », in : M. Heidegger, *Questions III et IV*, traduit par J. Beaufret et F. Fédier, Gallimard, Paris 2002.
- M. Heidegger, « Qu'est-ce que la métaphysique ? », in : *Question I et II*, traduit par H. Corbin, Gallimard, Paris, 1968.
- M. Heidegger, « Temps et Être », in : *Questions III et IV*, traduit par F. Fédier, Gallimard, Paris 2002.
- L. Hejdánek, *Nepředmětnost v myšlení a ve skutečnosti*, Oikoymenh, Praha 1997.

- M. Henry, « Quatre principes de la phénoménologie », in : M. Henry, *Phénoménologie de la vie I. De la phénoménologie*, Presses Universitaires de France, Paris 2003, pp. 77-104.
- M. Henry, « Phénoménologie non intentionnelle : tâche de la phénoménologie à venir », in : M. Henry, *Phénoménologie de la vie I. De la phénoménologie*, Presses Universitaires de France, Paris 2003, pp. 105-121.
- H. Holzhey, W. Röd, *Filosofie 19. a 20. století II*, traduit par M. Pokorný, Oikoymenh, Praha 2006.
- E. Housset, *Husserl et l'idée de Dieu*, Cerf, Paris 2010.
- E. Housset, « Prolégomènes à la constitution de Dieu », in : *Transversalités*, No. 130, 2014/2, pp. 151-175.
- E. Husserl, *Expérience et jugement*, traduit par D. Souche-Dagues, Presses Universitaires de France, Paris 1991.
- E. Husserl, *Idées directrices pour une phénoménologie et une philosophie phénoménologiques pures, livre premier, Introduction à la phénoménologie pure*, traduit par P. Ricœur, Gallimard, Paris 1950.
- E. Husserl, *Idées directrices pour une phénoménologie et une philosophie phénoménologiques pures, livre second, Recherches phénoménologiques pour la constitution*, traduit par E. Escoubas, Presses Universitaires de France, Paris 1982.
- E. Husserl, *Idées directrices pour une phénoménologie et une philosophie phénoménologiques pures, livre troisième, La phénoménologie et les fondements des sciences*, traduit par D. Tiffeneau et A. L. Kelkel, Presses Universitaires de France, Paris 1993.
- E. Husserl, *La philosophie comme science rigoureuse*, traduit par M. de Launay, Presses Universitaires de France, Paris 1989.
- E. Husserl, *La crise des sciences européennes et la phénoménologie transcendantale*, traduit par G. Granel, Gallimard, Paris 1976.
- E. Husserl, *Leçons pour une phénoménologie de la conscience intime du temps*, traduit par H. Dussort, Presses Universitaire de France, Paris 1983.
- E. Husserl, *L'idée de la phénoménologie*, traduit par A. Lowit, Presses Universitaires de France, Paris 1993.
- E. Husserl, *Méditations cartésiennes, introduction à la phénoménologie*, traduit par G. Peiffer et E. Lévinas, Vrin, Paris 1992.

- E. Husserl, « Phenomenology, Edmund Husserl's Article for the Encyclopaedia Britannica », in : *Shorter Works*, P. McCormick, F. A. Elliston (éds.), University of Notre Dame Press/Harvester Press, Notre Dame/Brighton 1981, pp. 21-35.
- E. Husserl, « Renewal : Its Problem and Method », in : *Shorter Works*, P. McCormick, F. A. Elliston (éds.), University of Notre Dame Press/Harvester Press, Notre Dame/Brighton 1981, pp. 326-332.
- F. Jacquet, *Métaphysique de la naissance*, Peeters, Louvain 2018.
- F. Jacquet, *La Transpassibilité et l'événement. Essai sur la philosophie de Maldiney*, Éditions Classiques Garnier, Paris 2017.
- F. Jacquet, *Patočka. Une phénoménologie de la naissance*, CNRS, Paris 2016.
- D. Janicaud, *La phénoménologie éclatée*, Éditions de l'Éclat, Paris 1998.
- M. Jiskra, *Subjektivní tělo a život, Esej o myšlení Michela Henryho*, Pavel Mervart, Červený Kostelec 2017.
- E. Kant, *Critique de la faculté du juger*, Flammarion, Paris 2015.
- P. Kouba, *Život rozumění*, Oikoymenh, Praha 2014.
- B. A. M. Kungua, *Donation, saturation et compréhension, Phénoménologie de la donation et phénoménologie herméneutique : une alternative ?*, L'Harmattan, Paris 2005.
- M. Larison, *L'être en forme. Dialectique et phénoménologie dans la dernière philosophie de Merleau-Ponty*, Mimésis, Paris 2016.
- B. Latour, *Nous n'avons jamais été modernes, Essai d'anthropologie symétrique*, La Découverte, Paris 1997, livre numérique.
- E. Lévinas, *Autrement qu'être ou au-delà de l'essence*, Martinus Nijhoff, La Haye 1974.
- E. Lévinas, *De l'existence à l'existant*, Vrin, Paris 1986.
- E. Lévinas, « Intentionnalité et sensation », in : E. Lévinas, *En découvrant l'existence avec Husserl et Heidegger*, Vrin, Paris 2001, pp. 201-225.
- E. Lévinas, *Les imprévus de l'histoire*, Fata Morgana, Montpellier 1994.
- E. Lévinas, « Parole et silence », in : E. Lévinas, *Œuvres complètes, tome 2 : Parole et silence et autres conférences inédites*, Grasset, Paris 2011.
- E. Lévinas, *Totalité et infini, Essai sur l'extériorité*, Le Livre de Poche, Kluwer, Paris 1991.
- S. Loidolt, « "The "Daimon" that Speaks Through Love: A Phenomenological Ethics of the Absolute Ought, Investigating Husserl's Unpublished Ethical Writings », in : *Ethics and Phenomenology*, M. Sanders, J. Wisnewski (éds.), Lexington Books, Plymouth 2012, pp. 1-29.

S. MacKinlay, « Phenomenality in the Middle, Marion, Romano, and the Hermeneutics of the Event », in : *Givenness and God: Questions of Jean-Luc Marion*, I. G. Leask, E. G. Cassidy (éds.), Fordham University Press, New York 2005, pp. 167-181.

H. Maldiney, *Art et existence*, Klincksieck, Paris 1985.

H. Maldiney, *Avenement de l'œuvre*, Théétète, Saint Maximin 1997.

H. Maldiney, *Existence : crise et création*, Encre Marine, La Versanne, Fougères 2001.

H. Maldiney, *L'art, l'éclair de l'être*, Cerf, Paris 2012.

H. Maldiney, *Ouvrir le rien, l'art nu*, Les Belles Lettres, Paris 2010.

H. Maldiney, *Penser l'homme et la folie*, Millon, Grenoble 1991.

H. Maldiney, *Regard, parole, espace*, l'Age d'Homme, Lausanne 1973.

H. Maldiney, « Rencontre avec H. Maldiney : Nature et cité », in : *Ville contre-nature, Philosophie et architecture*, Ch. Younès (éd.), Paris, La Découverte 1999.

J.-L. Marion, « De l'«histoire de l'être» à la donation du possible », in : *Le Débat*, No. 72, 1992/5, pp. 167-176.

J.-L. Marion, *De surcroît*, Presses Universitaires de France, Paris 2010.

J.-L. Marion, *Étant donné*, Presses Universitaires de France, Paris 2013.

J.-L. Marion, « La banalité de la saturation », in : *Dieu et la raison*, F. Bousquet et P. Capelle (éds.), Bayard, Paris 2005, pp. 143-191.

J.-L. Marion, « La donation, dispense du monde », in : *Philosophie*, No. 118, 2013, pp. 78-90.

J.-L. Marion, *Le visible et le révélé*, Cerf, Paris 2005.

J.-L. Marion, *Reprise du donné*, Presses Universitaires de France, Paris 2016.

J.-L. Marion, « Quelques précisions sur la réduction, le donné, l'herméneutique et la donation », in : *Nouvelles phénoménologies en France*, Ch. Sommer (éd.), Hermann, Paris 2014, pp. 215-234.

J.-L. Marion, *Questions cartésiennes*, Presses Universitaires de France, Paris 1991.

J.-L. Marion, « Remarques sur la surprise, la méprise et la déprise », in : *Alter*, No. 24, 2016, pp. 15-29.

P. Mengue, *Marcher, Courir, Nager. Le corps en fuite*, Éditions Kimé, Paris 2015.

M. Merleau-Ponty, *La nature, Notes, Cours du Collège de France*, Éditions du Seuil, Paris 1995.

M. Merleau-Ponty, *La prose du monde*, Gallimard, Paris 1969.

M. Merleau-Ponty, *La structure du comportement*, Presses Universitaires de France, Paris 1967.

- M. Merleau-Ponty, « Le philosophe et son ombre », in : M. Merleau-Ponty, *Signes*, Gallimard, Paris 1960, pp. 259-295.
- M. Merleau-Ponty, *Le visible et l'invisible*, Gallimard, Paris 1964.
- M. Merleau-Ponty, *Notes de travail inédites de 1958-1960, Bibliothèque Nationale de France, vol. VIII. 2*, in : F. Robert, *Phénoménologie et ontologie. Merleau-Ponty lecteur de Husserl et Heidegger*, Université de Nice, Nice 2002 (thèse), Annexe 4.
- M. Merleau-Ponty, *Phénoménologie de la perception*, Gallimard, Paris 1945.
- M. Merleau-Ponty, « Un inédit de Merleau-Ponty », in : M. Merleau-Ponty, *Parcours deux*, Verdier, Paris 2000.
- J. Michálek, « Heideggerovo slovo “das Ereignis” », in : *Filosofický časopis*, No. 6, 2017, pp. 957-965.
- E. Minkowski, « Co-existence et co-devenir », in : *Rencontre Encounter Begegnung, Contributions à une psychologie humaine dédiées au professeur F. J. J. Buytendijk*, Uitgeverij het spectrum, Utrecht/Antwerpen, pp. 295-307.
- K. Novotný, *O povaze jevů*, Pavel Mervart, Červený Kostelec 2010.
- K. Novotný, *Relevance subjektivity, Tělo a duše z hlediska fenomenologie afektivity*, Pavel Mervart, Červený Kostelec 2016.
- K. Novotný (éd.), *Co je fenomén? Husserl a fenomenologie ve Francii*, Pavel Mervart/Oikoymenh, Červený Kostelec/Praha 2010.
- A. Pabst, « Jean-Luc Marion », in : *Introduction à la phénoménologie contemporaine*, P. Cabestan (éd.), Ellipses, Paris 2006, pp. 83-96.
- J. Patočka, *Correspondance avec Robert Campbell*, Millon, Grenoble 2019.
- J. Patočka, *Le monde naturel comme problème philosophique*, traduit par E. Abrams, Vrin, Paris 2016.
- J. Patočka, *Le monde naturel et le mouvement de l'existence humaine*, traduit par E. Abrams, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, Boston, London 1988.
- J. Patočka, *Liberté et Sacrifice*, traduit par E. Abrams, Millon, Grenoble 1990.
- J. Patočka, *Papiers phénoménologiques*, traduit par E. Abrams, Millon, Grenoble 1995.
- J. Patočka, *Qu'est-ce que la phénoménologie ?*, traduit par E. Abrams, Millon, Grenoble 2002.
- J. Patočka, *Sebrané spisy 6, Fenomenologické spisy I*, Oikoymenh, Praha 2008.
- J. Patočka, *Sebrané spisy 7, Fenomenologické spisy II*, Oikoymenh, Praha 2010.
- J. Patočka, *Sebrané spisy 8/1, Fenomenologické spisy III/1*, Oikoymenh, Praha 2014.

- J. Patočka, *Sebrané spisy 8/2, Fenomenologické spisy III/2*, Oikoymenh, Praha 2016.
- J. Patočka, *Tělo, společenství, jazyk, svět*, Oikoymenh, Praha 1995.
- M. Petříček, *Co je nového ve filozofii?*, Nová beseda, Praha 2018.
- M. Petříček, « Fenomenologie bez Husserla. Od setkání k události », in : *Reflexe*, No. 32, 2007, pp. 43-63.
- M. Petříček, *Filosofie en noir*, Karolinum, Praha 2018.
- M. Petříček, *Úvod do současné filosofie*, Herrmann & synové, Praha 1997.
- Platon, *Théétète, Parménide*, Garnier-Flammarion, Paris 1967.
- P. Prášek, C. Romano, « Fenomenologie v dialogu s analytickou filosofií » (entretien), in : *Reflexe*, No. 55, 2018, pp. 127-145.
- P. Prášek, *Člověk v šilném dění světa, Filosofie Gillesa Deleuze*, Karolinum, Praha 2018.
- P. Prášek, « Trois figures de la phénoménologie contemporaine. Autour de la question de l'a priori corrélationnel », in : *Études Phénoménologiques/Phenomenological Studies*, No. 3, 2019, pp. 221-245.
- J. Reynolds, J. Roffe, « Deleuze and Merleau-Ponty: Immanence, Univocity and Phenomenology », in : *Journal of the British Society for Phenomenology*, No. 3, 2006, pp. 228-251.
- M. Richir, « Autant de chantiers ouverts à l'analyse que de questions pour la condition humaine », in : *Magazine littéraire*, No. 403, 2001, p. 61.
- M. Richir, *De la négativité en phénoménologie*, Millon, Grenoble 2014.
- M. Richir, *Fragments phénoménologiques sur le langage*, Millon, Grenoble 2008.
- M. Richir, « Intentionnalité et intersubjectivité, commentaire de Husserliana XV (pp. 549-556) », in : *L'intentionnalité en question*, D. Janicaud (éd.), Vrin, Paris 1995, pp. 147-162.
- M. Richir, *L'écart et le rien, conversations avec Sacha Carlson*, Millon, Grenoble 2015.
- M. Richir, « Le sens de la phénoménologie », in : *La phénoménologie comme philosophie première*, K. Novotný, A. Schnell, L. Tengelyi (éds.), Mémoires des Annales de Phénoménologie/Filosofia, Amiens/Prague 2010, pp. 115-125.
- M. Richir, *L'institution de l'idéalité. Des schématismes phénoménologiques*, Association pour la promotion de la Phénoménologie, Beauvais 2002.
- M. Richir, *Phénomènes, temps et être, ontologie et phénoménologie*, Millon, Grenoble 1987.
- M. Richir, *Propositions buissonnières*, Millon, Grenoble 2016.
- M. Richir, « Qu'est-ce qu'un phénomène ? », in : *Les Études philosophiques*, No. 4, 1998, pp. 435-449.

- M. Richir, *Variations sur le sublime et le soi*, Millon, Grenoble 2010.
- W. Röd, « M. Heidegger », in : R. Thurnher, W. Röd, H. Schmidinger, *Filosofie 19. a 20. století, III, Filosofie života a filosofie existence*, traduit par M. Petříček, Oikoymenh, Praha, 2009.
- C. Romano, « Après la chair », in : *Revue de la philosophie française et de langue française*, No. 2, 2013, pp. 1-29.
- C. Romano, *Au cœur de la raison, la phénoménologie*, Gallimard, Paris 2010.
- C. Romano, « Identity and Selfhood: Paul Ricoeur's Contribution and Its Continuations », in : *Hermeneutics and Phenomenology in Paul Ricoeur*, S. Davidson, M.-A. Vallée (éds.), Springer, Dordrecht 2016, pp. 43-59.
- C. Romano, *Il y a*, Presses Universitaires de France, Paris 2003.
- C. Romano, « La phénoménologie doit-elle demeurer cartésienne ? », in : *Les Études philosophiques*, No. 1, 2012, pp. 27-48.
- C. Romano, « La règle souple de l'herméneute », in : *Critique*, No. 6-7, 2015, pp. 464-479.
- C. Romano, *L'aventure temporelle*, Presses Universitaires de France, Paris 2010.
- C. Romano, « Le don, la donation et le paradoxe », in : *Philosophie de Jean-Luc Marion*, P. Capelle-Dumont (éd.), Hermann, Paris 2015, pp. 11-30.
- C. Romano, *L'événement et le monde*, Presses Universitaires de France, Paris 1998.
- C. Romano, *L'événement et le temps*, Presses Universitaires de France, Paris 2012.
- C. Romano, *Mémoire de synthèse présenté en vue d'habilitation à diriger des recherches*, 2009, le texte est accessible sur <http://paris-sorbonne.academia.edu/ClaudeRomano>.
- C. Romano, « Pour un réalisme du monde de la vie », in : *Revue de Métaphysique et de Morale*, No. 2, 2016, pp. 269-284.
- C. Romano, « Remarques sur la méthode phénoménologique dans *Êtant donné* », in : *Annales de philosophie*, No. 21, 2000, pp. 6-13.
- E. de Saint Aubert, « Endurer la surprise », in : *Alter*, No. 24, 2016, pp. 123-141.
- J.-P. Sartre, *La transcendance de l'ego*, Vrin, Paris 1966.
- J.-P. Sartre, *L'être et le néant*, Gallimard, Paris 1943.
- J. Sholtz, « Dramatization as Life Practice: Counteractualisation, Event and Death », in : *Deleuze Studies*, No. 1, 2016, *Deleuze, Ethics and Dramatization*, pp. 50-69.
- C. Shores, « Body and World in Merleau-Ponty and Deleuze », in : *Studia Phaenomenologica*, No. XII, 2012, pp. 181-209.

- A. Schnell, « La refondation de la phénoménologie transcendantale chez Marc Richir », in : *Eikasia. Revista de Filosofia*, No. 34, 2010, pp. 361-381.
- A. Schnell, « *Le sens se faisant, Marc Richir et la refondation de la phénoménologie transcendantale*, Ousia, Bruxelles 2011.
- D. W. Smith, « Deleuze and the Question of Desire: Towards an Immanent Theory of Ethics », in : *Deleuze and Ethics*, N. Jun, D. W. Smith (éds.), Edinburgh University Press, Edinburgh 2011, pp. 123-141.
- D. W. Smith, « Deleuze, Gilles », in : *The International Encyclopedia of Ethics*, H. LaFollette (éd.), Blackwell Publishing, Oxford 2013, vol. III, pp. 1242-1250.
- Ch. Sommer, « Transformations de la phénoménologie. A propos de Neue Phänomenologie in Frankreich, par Hans-Dieter Gondek et László Tengelyi », in : *Revue Sciences/Lettres* [en ligne], No. 1, 2013, pp. 2-9.
- H. Stark, « Discord, monstrosity and violence: Deleuze's differential ontology and its consequences for ethics », in : *Angelaki, Journal of the theoretical humanities*, No. 4, 2015, pp. 211-223.
- E. Straus, *Du sens des sens*, Millon, Grenoble 2000.
- F. Streicher, *La phénoménologie cosmologique de Marc Richir et la question du sublime*, L'Harmattan, Paris 2006.
- E. Ströker, *The Husserlian Foundations of Science*, Springer, Dordrecht 1997.
- A. Tákács, « L'idée de corrélation et la phénoménologie de l'objet chez Jean-Luc Marion », in : *Jean-Luc Marion: Cartésianisme, Phénoménologie, Théologie*, S. Camilleri, A. Tákács (éds.), Les cahiers de philosophie de l'Institut français de Budapest, Budapest 2012, pp. 61-73.
- É. Tardivel, « Monde et donation. Une révision du quatrième principe de la phénoménologie », in : *Revue de métaphysique et de morale*, No. 1, 2013, pp. 121-136.
- L. Tengelyi, « La formation de sens comme événement », in : *Eikasia. Revista de Filosofia*, No. 34, 2010, pp. 149-172.
- L. Tengelyi, « New Phenomenology in France », in : *The Southern Journal of Philosophy*, No. 2, 2012, pp. 295-303.
- P. Thévenaz, « La question du point de départ radical chez Descartes et Husserl », in : *What is Phenomenology? and Other Essays*, J. M. Edie (éd.), Quadrangle Books, Chicago 1962, pp. 93-112.

- I. Thomas-Fogiel, « La tournure empiriste de la phénoménologie française contemporaine », in : *Revue philosophique de la France et de l'étranger*, No. 4, 2013, pp. 527-548.
- I. Thomas-Fogiel, « Qu'est-ce que la philosophie de Heidegger a d'original ? », in : *Revue philosophique de la France et de l'étranger*, No. 2, 2017, pp. 195-214.
- T. Toadvine, « Sense and Non-Sense of the Event in Merleau-Ponty », in : *Ereignis auf Französisch, Von Bergson bis Deleuze*, M. Rölli (éd.), Wilhelm Fink Verlag, München 2004, pp. 121-133.
- C. A. Van Peursen, « Phénoménologie et ontologie », in : *Rencontre Encounter Begegnung, Contributions à une psychologie humaine dédiées au professeur F. J. J. Buytendijk*, Uitgeverij het spectrum, Utrecht/Antwerpen, pp. 308-317.
- F. Virri, « Essai d'une cartographie de la notion d' "événement" dans la phénoménologie française contemporaine », in : *Methodos*, No. 17, 2017, pp. 1-25.
- D. Zahavi, *Husserl's Legacy, Phenomenology, Metaphysics, and Transcendental Philosophy*, Oxford University Press, Oxford 2017.
- F. Zourabichvili, *Le vocabulaire de Deleuze*, Ellipses, Paris 2003.

Publikační, akademická a pedagogická činnost

Publikace

- 2019 ○ Prášek, Petr, „Archéologie du sujet phénoménologique d'après Marc Richir et Renaud Barbaras“, in: *AUP Interpretationes (special issue of the AUP Interpretationes on Marc Richir)*, vyjde na podzim 2019
- 2019 ○ Prášek, Petr, „Existence a ontologická hra událostí. K fenomenologii událostí“, in: *Filosofický časopis*, vyjde během roku 2019
- 2019 ○ Prášek, Petr, „Trois figures de la phénoménologie contemporaine. Autour de la question de l'a priori corrélationnel“, in: *Études Phénoménologiques/Phenomenological Studies*, č. 3/2019, str. 221-245
- 2018 ○ Prášek, Petr, Romano, Claude, „Fenomenologie v dialogu s analytickou filosofií“ (rozhovor), in: *Reflexe: Filosofický časopis*, č. 55/2018, str. 127-145
- 2018 ○ Prášek, Petr, „Světlo a tma kráčejí spolu“, in: *Kristýna Erbenová – Moondust*, V. Marešová (vyd.), GASK, Kutná Hora/Kolín, str. 32-43
- 2018 ○ Prášek, Petr, *Člověk v šíleném dění světa: filosofie Gillesa Deleuze*, Karolinum, Praha, 180 str.
- 2017 ○ Prášek, Petr, Asavaoie, Ch., Bonalume, A., François, A., Margarit, D., Petteni, O., Stanciu, O., „Ontologies du conflit“, in: *META*, č. 1/2017, str. 321-346
- 2016 ○ Prášek, Petr, „Tři postavy současné fenomenologie ve Francii a otázka korelačního a priori“, in: *Reflexe: Filosofický časopis*, č. 51/2016, str. 105-132
- 2015 ○ Prášek, Petr, „Odpovídat události: pokus o rozvinutí Deleuzovy etiky imanence“, in: J. Horský, O. Hudeček, V. Tomášek (vyd.), *Vědomí hodnot. Hodnoty (nejen) v antropologických perspektivách*, Praha, Togga, 2015, s. 29-34
- 2012 ○ Prášek, Petr, „Ke Kantovu pojmu vývoje“, in: Lenka Hanovská, Jan Horský, Linda Hroníková (vyd.), *Evolvendi anthropologicae: Vývoj v antropologických perspektivách*, Praha, Togga, 2012, s. 117-124
-

Recenze

- 2018 ○ Prášek, Petr, „Martin Jiskra, Subjektivní tělo a život, Esej o myšlení Michela Henryho“, in: *Reflexe: Filosofický časopis*, č. 54/2018, str. 184-188
- 2018 ○ Prášek, Petr, „Karel, Novotný, Relevance subjektivity“, in: *Reflexe: Filosofický časopis*, č. 52/2017, str. 186-195
-

Přednášky na konferencích

- 2018**
- „Phenomenon as an Event of Appearing and the Problem of Personal Identity“
  - Mezinárodní workshop „The Idem-Ipse Distinction Revisited“
  - Praha, 8. června, 2018
- 2017**
- „Pourquoi ne peut-on pas fixer le ‚moment‘ du sublime comme un (archi-)événement? L'archéologie du sujet phénoménologique d'après M. Richir et R. Barbaras.“
  - Mezinárodní konference „Marc Richir: Méthode et Architectonique“
  - Praha, 10. – 11. dubna, 2017
- 2016**
- „On the Possibility of a ‚Phenomenological Ethics‘ in Contemporary French Phenomenology“
  - Mezinárodní konference „Phenomenology and Practice: the 2nd Conference on Traditions and Perspectives of the Phenomenological Movement in Central and Eastern Europe“
  - Gdaňsk, Polsko, 8. – 10. září, 2016
- 2016**
- „Le jeu ontologique des événements et le pouvoir de l'existant“
  - Mezinárodní konference „Play and Power/Jeu et Pouvoir – Symposium for phenomenology“
  - Perugia, Itálie, 4. – 9. července, 2016
- 2014**
- „L'Ouvert est le désiré : essai sur la phénoménologie de Renaud Barbaras“
  - Mezinárodní konference „Renaud Barbaras: une nouvelle phénoménologie de la vie“
  - Praha, 7. – 9. května, 2014
- 2013**
- „Odpovídat události: pokus o rozvinutí Deleuzovy etiky imanence“
  - Workshop „Hodnoty napříč antropologickými perspektivami“
  - Fakulta humanitních studií UK, Praha, 20. září 2013
- 2010**
- „Ke Kantovu pojmu vývoje“
  - Workshop „Koncept vývoje napříč odlišnými antropologickými perspektivami“
  - Fakulta humanitních studií UK, Praha, 17. – 18. června 2010
-

Výuka a organizační aktivity

- 2017**
- V ZS vedení kurzu „Úvod do současné fenomenologie ve Francii“ na ÚFaR FF UK
- 2017**
- Organizace workshopu „Penser l'homme à partir de la vie. Éléments philosophiques pour repenser la différence anthropologique.“ (spolu s J. Lockenbauerem)
  - V rámci letní školy organizace OFFRES v Praze, v červenci 2017
-

Granty, stipendia, stáže

- 2018**
- Účast v grantu „Osobní identita na rozcestí. Fenomenologické, genealogické a hegelovské přístupy“ (GAČR GA18-16622S, hlavní řešitel Jakub Čapek)
  - 2018-2020

- 2018**
  - **Stipendium programu Erasmus+**
  - **Stáž na Université Paris I, Panthéon Sorbonne**
  - Září 2018 – duben 2019 (v rámci doktorátu „en co-tutelle”)

- 2017**
  - **Grant od grantové agentury Univerzity Karlovy (GA UK)**
  - Hlavní řešitel projektu „Subjekt v událostním světě“
  - 2015-2017

- 2016**
  - **Stipendium z Fondu mobility (Univerzita Karlova v Praze)**
  - **Stáž na Université Paris I, Panthéon Sorbonne**
  - Září – prosinec 2016 (v rámci doktorátu „en co-tutelle”)

- 2015**
  - **Stipendium francouzské vlády**
  - **Studijní 3-měsíční stáž na Université Paris I, Panthéon Sorbonne**
  - září – prosinec 2015 (v rámci doktorátu „en co-tutelle”)

- 2014**
  - **Stipendium z Fondu mobility (Univerzita Karlova v Praze)**
  - **Stáž na Université Paris I, Panthéon Sorbonne**
  - leden – červen 2015 (v rámci doktorátu „en co-tutelle”)

- 2012**
  - **Stipendium programu Erasmus**
  - **Stáž na Université Paris I, Panthéon Sorbonne**
  - září 2012 – únor 2013